

БАЧИНСЬКА Олена Анатоліївна (03.04.1971, м. Одеса) – доктор історичних наук (2003 р.), професор (2005 р.).

У 1988 р. закінчила середню школу № 63 м. Одеса. 1988-1993 рр. – навчалася на історичному факультеті Одеського державного університету імені І.І. Мечникова, отримавши диплом зі спеціальності “Історик, викладач історії”.

У жовтні 1993 - жовтні 1996 р. навчалася в аспірантурі Одеського державного університету імені І.І. Мечникова.

У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію “Дунайське (Новоросійське) козацьке військо (1828-1869)”. Науковий керівник – Ф.О. Самойлов.

З листопада 1996 р. – асистент кафедри історії України Одеського державного університету імені І.І. Мечникова, з вересня 1997 р. – старший викладач, з вересня 1999 р. – на посаді доцента, з березня 2003 р. – на посаді професора кафедри історії України Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Докторську дисертацію “Колонізація українським населенням Придунайських земель. Кінець XVIII – початок XX ст.” захистила у 2003 р. Науковий консультант – З.В. Першина.

З 2000 р. – завідувач Відділу історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва при Інституті історії України НАН України (на громадських засадах), який відкритий при історичному факультеті Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Відповідальний редактор щорічного часопису Відділу “Чорноморська минувшина” (з 2005 р.).

Член редколегії наукових видань “Записки історичного факультету” (Одеса), “Інтелегенція і влада. Серія: Історія” (Одеса), “Лукомор’я: археологія, етнологія, історія Північно-західного Причорномор’я” (Одеса), “Чорноморська минувшина. Записки Відділу історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України” (Одеса), “Надчорномор’я у IX ст. до н.е. – початку XIX ст.: студії з історії та археології” (Київ), “Історія українського козацтва: Нариси: У 2 т.” (Київ) тощо.

Організатор 7 міжнародних і всеукраїнських конференцій, круглих столів.

Стипендіат Одеського відділення Українського фонду культури (1994, 1995), Канадського інституту українських студій (1994), Кабінету міністрів України (1998-2000).

Основні дослідження присвячені: історії українського козацтва наприкінці XVIII-XIX ст., заселенню і освоєнню українським населенням межиріччя Дністра та Дунаю в XVIII-XIX ст., краєзнавству Одещини. Одна із перших досліджувала питання перебування Дунайського козацтва на території межиріччя Дністра та Дунаю у XIX ст., запропонувала новий концептуальний підхід до дослідження процесів колонізації в зазначеному регіоні шляхом виокремлення проблеми української колонізації із контексту загальної, у взаємодії з представниками інших етнічних груп та на фоні політичних, суспільних і економічних перетворень; включила питання соціально-економічного розвитку Південної Бессарабії до контексту історії Південної України; довела існування і показала роль українського козацтва Південної та Лівобережної України у подіях XIX ст. – так званої “післякозацької доби”.

Нагороди: почесні грамоти ректора Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (2005, 2007); почесна грамота управління освіти і наукової діяльності Одеської обласної державної адміністрації (2007); почесні грамоти Одеської міської ради (2009, 2010); подяка управління освіти і наукової діяльності Одеської обласної державної адміністрації (2009).

Рукопис книги О.А. Бачинської “Козацтво в “післякозацьку” добу української історії (кінець XVIII-XIX ст.)” переміг у конкурсі “Українська книга – 2010”.

Офіційний науковий консультант однієї захищеної докторської дисертації, офіційний науковий керівник п’ятьох захищених кандидатських дисертацій.

Автор і упорядник близько 120 наукових праць, у тому числі 5 монографій.

Публікації про О.А. Бачинську та рецензії на її праці:

• Стипендія імені М.Є. Слабченка // Одеський університет. – 1994. – 16 листопада. (про надання Одеським відділенням Українського фонду культури аспірантці О. Бачинській стипендії ім. М.Є. Слабченка).

• Адырова Анжела. Избран Президент // Вестник региона (газета). – Одесса, 1998. – 24 октября. – № 50/210. (Про обрання О. Бачинської президентом міжнародного інтелектуального клубу молодих учених-викладачів ОДУ імені І.І. Мечникова).

• Станко В.Н. Бачинська О.А. // Професори Одеського (Новоросійського) університету. Біографічний словник. – Т.2: А-І. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 90-91.

• Шепель Л. Бачинська О.А. // Українські історики XX ст.: Біобібліографічний довідник / Інститут історії України НАН України. – К., 2006. – Вип. 2, ч. 3. – С. 13.

• Шиян Р.І. [Рец.] А.Д. Бачинський, О.А. Бачинська. Козацтво на Півдні України. 1775-1869. – Одеса: Маяк, 1995 // Записки науково-дослідної лабораторії історії Південної України Запорізького державного університету: Південна Україна XVIII-XIX століття. – Вип. 2. – Запоріжжя, 1996. – С. 182-183.

• Бутич І. [Рец.]. А.Д. Бачинський, О.А. Бачинська. Козацтво на Півдні України. 1775-1869. – Одеса: Маяк, 1995 // Записки НТШ. – Т. ССXXXIII: Праці історично-філософської секції. – Львів, 1997. – С. 575-577.

• Аксанюк М. Дунайське козацтво: від лицарів-оборонців до найманців-підкорювачів. Україна інкогніта // День. – 1999. – 23 квітня. – № 74. [Рец. на книгу: Бачинська О. Дунайське козацьке військо. 1828-1868 рр. (До 170-річчя заснування). – Одеса: Астропринт, 1998. – 232 с.].

• Воротнюк Г. “Ехал казак за Дунай...” Чтoб там создaть свое войско // Гoлoс України. – 1999. – 15 иoнyя. – № 107 (2109). [Рец. на книгу: Бачинська О. Дунайське козацьке військо. 1828-1868 рр. (До 170-річчя заснування). – Одеса: Астропринт, 1998. – 232 с.].

• Непомнящий А.А. Українці Буджакa тепер мають свою історію // Библиотечное дело и краеведение: Сб. науч. тр. – К.; Симферополь, 2002. – Вып. IV. – С.154-156. [Рец. на книгу: Бачинська О. Українське населення Придунайських земель. XVIII – початок ХХ ст. (заселення й економічне освоєння). – Одеса: Астропринт, 2002. – 328 с.].

Монографії та брошури О.А. Бачинської, що стосуються історії Південної України:

• **Козацтво на Півдні України. 1775-1869.** – Одеса: Маяк, 1995. – 55 с. (у співавторстві з А.Д. Бачинським).

• **Дунайське козацьке військо. 1828-1868 рр. (До 170-річчя заснування).** – Одеса: Астропринт, 1998. – 232 с.

• **Українське населення Придунайських земель. XVIII – початок ХХ ст. (заселення й економічне освоєння).** – Одеса: Астропринт, 2002. – 328 с.

• **Козацтво в “післякозацьку” добу української історії (кінець XVIII – ХІХ ст.).** – К.: Вища школа, 2011. – 287 с.: іл., вкл.

• **Османські фортеці Буджакa на межі XVIII-ХІХ ст.: залоги й їхній склад=Bucak vilayetinde Osmanlı kaleleri: garnizonların yapısı ve işleyişi (XVIII. Yüzyıl sonu – ХІХ. Yüzyıl başları).** – Одеса: Астропринт, 2013. – 168 с.: іл. (українською та турецькою мовами).

Найважливіші статті О.А. Бачинської, що стосуються історії Південної України:

• **Болгары в казачьих формированиях Южной Украины в конце XVIII-ХІХ вв.** // Болгарите в Северното Причерноморие: Изследования и материали. – Велико-Търново, 2000. – Т. 7. – С. 283-291.

• **Колонізаційна політика Стамбула на Придунайських землях у ХVІІІ ст.** // Україна в Центральньо-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст.). – Вип. 3. – К., 2003. – С. 243-252.

• **Політика Російської імперії щодо задунайського козацтва: стратегія, тактика, заходи** // Україна в Центральньо-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст.). – Вип. 4. – К.: Інститут історії України НАН України, 2004. – С. 320-328.

• **Козацтво в системах Російської і Турецької імперії** // Історія українського козацтва: Нариси: У 2 т. / Ред. кол.: В.А. Смолій (відп. ред.) та ін. – К., 2007. – Т. 2. – С. 303-362.

• **Колонізація Південної України** // Енциклопедія історії України: В 5-т. / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 2003. – Т. 4: Ка-Ком. – 2007. – С. 461-462.

• **Пути миграций и процесс стягивания болгарского населения в города Буджакa на рубеже ХVІІІ-ХІХ ст.** // Просвета и промяна. – София: Інститут за исторически изследования, Българска академия на науките пр БАН, 2010. – С. 72-78.

• **Задунайські запорожці: козацьке буття в “післякозацьку добу”** // Повсякдення ранньомодерної України. Історичні студії в 2-х томах. – Т. 1: Практики, казуси та девіації повсякдення / Гол. ред. В. Смолій; Відп. ред. В. Горобець. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2012. – С. 201-216.

• **Османсько-турецькі документи про задунайське козацтво напередодні та під час російсько-турецької війни 1828-1829 рр.** // Чорноморська минувшина. Записки Відділу історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України: зб. наук. пр. – Одеса, 2012. – Вип. 7. – С. 150-159 (у співавторстві з О. Середюю).

(Анкета О.А. Бачинської)